

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ο ΕΚΠΑΤΡΙΖΟΜΕΝΟΣ

Ποιος είναι ο εκπατριζόμενος;

Ο εκπατριζόμενος είναι ο ταξιδιώτης που φεύγει από την πατρίδα του, για επαγγελματικούς λόγους για να κατοικήσει σε μία άλλη χώρα, για ένα χρονικό διάστημα. Συνήθως ταξιδεύουν για μεγάλο χρονικό διάστημα (> έξι μήνες). Περίπου 25% των ταξιδιωτών που ταξιδεύουν για μεγάλο χρονικό διάστημα (GeoSentinel), ταξιδεύουν για επαγγελματικούς λόγους και ιδιαίτερα προς αναπτυσσόμενες, τροπικές και υποτροπικές χώρες. Οι επαγγελματίες ταξιδιώτες εμπίπτουν σε πολλές διαφορετικές κατηγορίες ανάλογα με τη διάρκεια και τον σκοπό του ταξιδιού, όπως οι διπλωμάτες (π.χ. προσωπικό πρεσβειών και προξενείων), οι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις (corporates), μέλη ανθρωπιστικών οργανώσεων, ιατροί χωρίς σύνορα, ιατροί του κόσμου, μέλη του Ερυθρού Σταυρού, μέλη ειρηνευτικών αποστολών (Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών), ιεραπόστολοι, ερευνητές, φοιτητές και στρατιωτικό προσωπικό. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών ο αριθμός των ταξιδιωτών αυτών έχει αυξηθεί σημαντικά ως αποτέλεσμα της παγκοσμιοποίησης και της αυξανόμενης διεθνούς οικονομίας.

Γιατί η πιθανότητα νοσηρότητας στους εκπατριζόμενους είναι αυξημένη;

Οι παράγοντες που επηρεάζουν τη νοσηρότητα των εκπατριζόμενων περιλαμβάνουν τους υψηλού κινδύνου προορισμούς, το επάγγελμα τους (π.χ. οι διπλωμάτες σε αστικές περιοχές σε αντίθεση με το προσωπικό τεχνικών εταιριών σε αγροτικές περιοχές), τη παραμονή για μεγάλο χρονικό διάστημα στον προορισμό (π.χ. ο κίνδυνος για ελονοσία και ηπατίτιδα Β αυξάνεται κατά τη διάρκεια μακράς παραμονής σε ενδημικές περιοχές), τις δραστηριότητες τους (μακράς διάρκειας παραμονή στην ύπαιθρο), την οικογενειακή κατάσταση τους (κίνδυνος για Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα (ΣΜΝ) όταν είναι μόνοι) και τη στενή επαφή με κατοίκους (π.χ. αυξημένος κίνδυνος μηνιγγίτιδας και πολιομυελίτιδας).

Επιπλέον, παράγοντες που καθιστούν τους εκπατριζόμενους υψηλού κινδύνου ταξιδιώτες περιλαμβάνουν την έλλειψη κατάλληλης εκπαίδευσης και προετοιμασίας, και τη μείωση συμμόρφωσης τους στη προληπτική αγωγή όσο περνά ο χρόνος στον προορισμό, η οποία μπορεί να σχετίζεται με τις παρενέργειες των φαρμάκων.

Ποια είναι τα πιο συχνά προβλήματα υγείας σε εκπατριζόμενους;

Τα πιο συχνά προβλήματα σε εκπατριζόμενους περιλαμβάνουν τα ατυχήματα, τα ψυχιατρικά προβλήματα, το πολιτισμικό shock και τα λοιμώδη νοσήματα, όπως η ηπατίτιδα Α και Β, ο τυφοειδής πυρετός, ο δάγκειος πυρετός και η ελονοσία. Τα ατυχήματα που αποτελούν το πιο συχνό και πολύ σοβαρό πρόβλημα για τον εκπατριζόμενο και την οικογένειά του οφείλονται κυρίως στα διαφορετικά πρότυπα της οδήγησης, στην ανεπαρκή ασφάλεια των οχημάτων και των υποδομών του οδικού δικτύου, καθώς επίσης και στις υποβαθμισμένες υπηρεσίες υγείας στον προορισμό.

Αξιολόγηση και διαχείριση των εκπατριζόμενων πριν το ταξίδι

Η προετοιμασία πριν το ταξίδι περιλαμβάνει την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση του ταξιδιώτη με βάση την αξιολόγηση κινδύνου στον προορισμό η οποία περιλαμβάνει τα χαρακτηριστικά του ταξιδιού, όπως ο προορισμός, ο σκοπός και η διάρκεια του ταξιδιού, την περιοχή και τον τόπο παραμονής και τις δραστηριότητες, καθώς επίσης και τα χαρακτηριστικά του ταξιδιώτη (π.χ. ηλικία, φύλο, κατάσταση υγείας, αλλεργίες και φαρμακευτική αγωγή). Η διαχείριση των εκπατριζόμενων περιλαμβάνει την παροχή γενικών συμβουλών για την πρόληψη των λοιμωδών και μη-λοιμωδών νοσημάτων (<https://eody.gov.gr/el/taksidiotiki-iatriki/taksidiotes-koino/genika-proleptika-metra?format=html>) και πιστοποιητικών εμβολιασμού καθώς και φαρμάκων όπως η ανθελνοσιακή αγωγή.

Η εκτίμηση και διαχείριση κινδύνου περιλαμβάνει επίσης την γενική αξιολόγηση η οποία βασίζεται στο ιατρικό ιστορικό και την κλινική εξέταση συμπεριλαμβανομένης και της ψυχιατρικής εκτίμησης, καθώς και τον εργαστηριακό έλεγχο (γενική αίματος και ούρων, αιματολογικός έλεγχος νεφρικής και ηπατικής λειτουργίας, αντισώματα ηπατίτιδας, κ.α.), την ακτινογραφία θώρακος (Α/α θώρακος), το Ηλεκτροκαρδιογράφημα (ΗΚΓ) και την δοκιμασία Mantoux, όπου ενδείκνυνται. Επιπλέον, μπορεί να διενεργηθεί έλεγχος όρασης, οδοντιατρική εξέταση και προσυμπτωματικός έλεγχος για καρκίνο (τραχήλου της μήτρας και μαστού). Με βάση την γενική αξιολόγηση θα πρέπει επίσης να τεκμηριωθεί η καταλληλότητα του εκπατριζόμενου για να ταξιδέψει και να εργαστεί στον προορισμό και ιδιαίτερα σε όσους έχουν υποκείμενα νοσήματα. Πρέπει να λαμβάνεται επίσης υπόψη ότι οι υγειονομικές υποδομές σε αναπτυσσόμενες χώρες, οι οποίες είναι συχνοί προορισμοί σε εκπατριζόμενους, μπορεί να είναι υποβαθμισμένες. Η χορήγηση ιατρικής γνωμάτευσης και φαρμακευτικής αγωγής από τον οικογενειακό ιατρό σε περίπτωση χρόνιου νοσήματος είναι επίσης σημαντική.

Βιβλιογραφία

1. Chen LH et al. Illness in Long-Term Travelers Visiting GeoSentinel Clinics. *Emerg Infect Dis.* 2009; 15: 1773–1782
2. Davidson H et al. Knowledge and Use of Measures to Reduce Health Risks by Corporate Expatriate Employees in Western Ghana *J Travel Med* 2008; 15: 237–242
3. Pavli A et al. Pre-travel preparation practices among business travellers to tropical and subtropical destinations: Results from the Athens International Airport Survey. *Travel Med Infect Dis.* 2013 Dec 24
4. Pavli A, et al. Vaccination and malaria prophylaxis among Greek international travelers to Asian destinations. *J Infect Public Health.* 2015; 8:47-54
5. Dahlgren AL et al. Health risks and risk-taking behaviors among International Committee of the Red Cross (ICRC) expatriates returning from humanitarian missions. *J Travel Med.* 2009;16(6):382-90
6. Aebischer Perone S et al. Prevention of non-infectious health problems in expatriates and humanitarian workers . *Rev Med Suisse.* 2009;5:1012-4.

